

Telomeer- lengte: het biologische pad van psychiatrische stoornis naar slechte prognose?

Waarom dit onderzoek? Telomeren, de distale uiteinden van chromosomen, zijn essentieel voor de bescherming van het coderend DNA. De lengte van telomeren wordt gezien als een marker voor biologische veroudering. Korte telomeren hangen samen met leeftijdgerelateerde morbiditeit en mortaliteit. Recent is de vraag ontstaan welke factoren de telomeerlengte beïnvloeden. In verscheidene cross-sectionele studies bleken psychosociale factoren samen te hangen met korte telomeren en daarmee met een toegenomen biologische leeftijd. Verder onderzoek naar specifieke factoren zoals depressie en angst in relatie tot telomeerlengte lijkt van groot belang, niet alleen omdat angst en depressie te behandelen zijn, maar ook omdat deze samenhangen met een toegenomen morbiditeit of mortaliteit. Telomeerlengte zou dus een onderliggend mechanisme kunnen zijn in het verband tussen psychiatrische stoornissen en morbiditeit en mortaliteit. Het doel van deze studie is meer inzicht te verkrijgen in de relatie tussen angst, depressie en telomeren in de algemene populatie.

Onderzoeksvraag Voorspellen depressie en angst korte telomeren na een follow-upperiode van twee jaar in een studie in de algemene populatie?

Hoe werd dit onderzocht? Wij gebruikten data van de PREVEND-studie, een prospectieve observationele cohortstudie. In een groep relatief gezonde mensen uit de bevolking (n = 1078) werden psychiatrische diagnostische interviews afgenomen ('Composite International Diagnostic Interview') om de aanwezigheid van angst en depressie vast te stellen. Daarbij verzamelden we eenmalig bloed 2 jaar na de afname van de psychiatrische interviews om de telomeerlengte in leukocyten te bepalen.

Belangrijkste resultaten Van de 1078 participanten voldeden 108 aan de criteria voor de aanwezigheid van een angststoornis in het afgelopen jaar (paniekstoornis, gegeneraliseerde angststoornis, sociale fobie of agorafobie) en 97 participanten voldeden aan de criteria van een depressieve stoornis (depressie of dysthymie). De aanwezigheid van een angststoornis voorspelde korte telomeren na twee jaar. Deze samenhang bleef significant na correctie voor negatieve gebeurtenissen in het leven, leefstijlfactoren, opleidingsniveau en het gebruik van antidepressiva. We vonden geen verband tussen depressie en telomeerlengte twee jaar later.

Consequenties voor de toekomst Deze studie suggereert dat angst voorspellend is voor korte telomeren twee jaar later. Deze samenhang was niet te verklaren door negatieve gebeurtenissen

in het leven, leefstijlfactoren, opleidingsniveau en het gebruik van antidepressiva. In tegenstelling tot eerdere bevindingen hebben we geen associatie gevonden tussen depressie en telomeerlengte over tijd. Of kortere telomeren de verklaring zijn voor de toegenomen morbiditeit en mortaliteit bij angst zal verder onderzocht moeten worden.

LITERATUUR

Hoën PW, Rosmalen JGM, Schoevers RA, Huzen J, van der Harst P, de Jonge P. Association between anxiety but not depressive disorders and leukocyte telomere length after 2 years of follow-up in a population-based sample. *Psychol Med* 2012; doi: 10.1017/S0033291712001766.

AUTEUR

PETRA HOËN
p.w.hoën@umcg.nl